

Opomin

Strokovni pokret je borba za kruh, borba za stvarne vrednote življenja. Tako gleda na pokret organizator, tako tudi organizirane množice. Zato se združujejo delavci v skupine in v strnjene celote, da bi združeni dosegli v boju človeka dostojno življenje, ki ga poedinec sam nikoli doseči ne more.

Tako izrazit in poudarjen je ta temelj v strokovnih delavskih pokreth, tako bistven je, da že sam v sebi nosi nevarnost odtujenja delavstva višjim duhovnim vrednotam. Skrbi delavca za vsakdanji kruh se pridružuje nepretrgana agitacija organizacijskega aparata. Sestanki, zborovanja, shodi, časopisi, letaki, vse poudarja le eno: Hočemo večji kos kruha! Cena duhovnih vrednot v takem ozračju pomeni malo, čimdalje manj, končno nič. Samo enostranska borba za osnovne dobrine tako končno zmaterializira one, ki to borbo zase in za skupnost vodijo. Surova postane in brezobzirna, brez etičnih osnov, nečloveška, skoro bi rekli živalska. Taka je v resnici postala v rokah marksističnih voditeljev. Zelo na las tej borbi je podobna ona naših plavih in belih socialistov.

Ta duh ali prav za prav ta brezduhovnost je zato proti naši ZZD združila v skupni marksistični blok vse tri nam nasprotne delavske pokrete. Notranje so namreč dozoreli tako daleč, da je sedanji njihov notni nastop samo nujna posledica materialističnega dozorenja. Kakor današnji članek »Katoliška JSZ v naprednih vrstah« dokazuje, so vsi iz omenjenega sklopa dozoreli v »napredno«, ali z drugo besedo po naše povedano za brezduhovno gledanje in ravnanje v življenju.

Ta dozorev je usodna. Za nas je glasen opomin.

Tudi mi smo strokovni pokret. Tudi naši delavci se združujejo za boljši kos kruha. Tudi mi smo z nasprotnimi silami zanj v neprestanem boju. Tudi naša poglavitna naloga je v tem, da se trudimo za časno blaginjo delavskih množic. Tudi mi bi lahko pozabili na nepogrešljive duhovne vrednote.

Dogajanja v nasprotnih pokreth so zato za nas opomin, da ne stopamo na njihova pota. Naša borba je sicer borba za pravično razdelitev časnih dobrin, toda mi je nikoli ne smemo voditi kot nekaj samoniklega, od vsega drugega neodvisnega. Za nas nasprotno mora biti zmaga našega gibanja, naše strokovne borbe uresničenje naših duhovnih vzorov. Ti so in morajo ostati temelj vseh naših prizadevanj.

Pri skrbi za pravično ureditev sveta mora ZZD graditi iz duhovnih temeljev in tudi skrb za vsakdanji kruh mora biti po njih posvečen. To je edina pot, da organizacija in članstvo v njej vztrajno, odločno brani svoje koristi in svojo čast, ter istočasno varje pokret pred golim materializmom in njegovo podivjanostjo.

Udariti po marksizmu je: služiti narodu

Upravni odbor Delavske zbornice je na svojih zadnjih dveh sejah soglasno sklenil, da odpove marksistom prostore, ki jih jim je doslej brezplačno dajala na razpolago v prostorih zborničnih ekspozitur v Celju in v Mariboru.

Z načelnega in z praktičnega stališča je ta sklep tolike važnosti, da smatramo za potrebno o njem tudi javnost obvestiti.

Dvajset let, ves čas po vojni, so bili marksisti gospodarji v naših delavskih institucijah. Kakor pijavke so sedeli ob njihovih finančnih sredstvih in jih izkoriščali za svoje razdiralno delo.

Politično, gospodarsko, versko in kulturno so širili narodu sovražno miselnost z vsemi mogočimi sredstvi. Zvezali so se vsekar z njegovimi nasprot-

niki in bili z njihovo pomočjo po tistih, katerim so obljubljali nebesa.

Delavski stan so nečuvno varali. Izigravali so ga med seboj in proti celoti. Izkoriščali so ga za osebne interese nekaterih. Za delavstvo samo se resnično niso brigali. Milijske vsote denarja, s katerim bi se dalo napraviti tekom dveh desetletij vzorne delavske socialne ustanove po celi deželi, so se posušile kakor na peščenih saharških tleh.

Bilanca dvajsetletnega marksističnega gospodarstva je porazna, obsodbe vredna. Nikjer nobenih delavskih zavetišč, nikjer nobenih okrevališč, nikjer samostojnih gospodarskih ustanov, nikjer gradbenih akcij. Še to malo, kar so na videz poizkušali pod svojo lastno firmo, je skoro vse propadlo.

Marksizem je tako v našem narodu sebi vzel pravico do obstoja. Greh bi bilo podpirati ga v kakršnikoli obliki.

Koristi delavskega stanu in celega naroda so v bistvenem nasprotju z koristmi marksizma. Zato ga tudi naša Delavska zbornica, kot predstavnik vsega slovenskega delavskega stanu več podpirati ne sme. Smatramo, da je katoličan v vesti dolžan, da mu vsako pomoč odreče in odvzame.

Upravni odbor naše Delavske zbornice je s tako odpovedjo lokalov marksistom storil svojo veliko dolžnost. Mi ta ukrep z našega versko socialnega, delavsko stanovskega in narodnostnega stališča iskreno pozdravljamo. Preričani smo, da ga bo z istimi simpatijami pozdravila vsa slovenska katoliška javnost, kajti udariti po marksizmu, se pravi, služiti narodu.

Ne mi, - revizor govori

Sedanja uprava Delavske zbornice je dala pregledati poslovanje prejšnje uprave za leto 1937-38. Iz tega revizijskega poročila navajamo za delavstvo nekaj zanimivih podatkov.

Revizor graja najpreje predujme

dne 18. 1. 1936 za kongres D. Z. v Beogradu delegatom	din 23.340.—
dne 21. 1. 1936 za kongres D. Z. v Beogradu Kosmu doplačilo	» 950.—
dne 28. 1. 1936 za kongres isto Rudolfu — 10 delegatov	» 1.000.—
dne 28. 1. 1936 isto Lombardu — 9 delegatov	» 900.—
dne 28. 1. 1936 isto Briclju — 6 delegatov	» 600.—
dne 28. 1. 1936 isto Petejanu	» 300.—
dne 28. 1. 1936 isto Arhu, Tomanu, Murnu,	» 300.—
dne 28. 1. 1936 isto Svetku	» 400.—
dne 31. 1. 1936 isto Jakominu	» 100.—
dne 2. 4. 1936 Uslužbenki davek za leto 1935	» 2.163.50
dne 4. 5. 1936 JSZ podporo	» 6.500.—
dne 4. 5. 1936 NSZ podporo	» 10.500.—
dne 5. 5. 1936 Strokovni komisiji podporo	» 12.500.—
dne 5. 5. 1936 Zvezi društev privatnih namešč. podporo	» 500.—
dne 5. 5. 1936 Strok. društvu trg. in zaseb. nam. podporo	» 500.—

K tem podatkom pravi revizijsko poročilo sledeče:

Od skupne izplačane vsote iz tega proračuna je torej bilo izdano za kongres D. Z. v Beogradu din 27.890.— ali 28%, za podpore organizacijam din 30.800.— ali 31%, in za uradništvo din 8.215.50 ali 8%. Tako je bilo izdano vsega 67% vsega proračuna na proračunski rezervi brez prave potrebe in iz naslova, za kar proračunska rezerva ne more služiti, ali bi vsaj ne smela služiti. Posebej moram poudariti, da se kongres Delavskih zbornic ni vršil v tem proračunskem letu (1. 1936), ampak že prejšnje leto, v katerem je bilo v iste svrhe izdano din 14.000.— Za delavski denar voditi v Beogradu tako veliko deputacijo in zanjo izdati nad din 40.000 je najmanj nevestno gospodarstvo z delavskim denarjem in to tembolj, ker se temu kongresu ne more pripisovati kaka posebna važnost in od tega celotno delavstvo ničesar nima in imeti ne more.

O upravi inventarja pravi med drugim:

uslužbencem. Nato v razpravi o brezposelnih podporah pravi: »... da je bila to podpora organizacijam ... in da je vknjižena za študij zaslinih del fiktivna.« — O uporabi računске rezerve navaja med drugim tele izdatke:

Omembe vreden bi bil konto skiopitičnih pripomočkov, kjer kljub odpisom izkazuje bilanca vrednost tega inventarja — še vedno din 105.564.95. Kje je ta inventar nisem mogel ugotoviti. V tem je ravno zrcalo uprave iz prejšnjih let, ko še ni bilo komisarijata in je bilo poslovanje D. Z. odvisno od želj posameznih organizacij brez prave odgovornosti in evidence.

Pod točko: »Splošna označba leta 1936« pravi revizor:

Dasi je leto 1936 v bilanci D. Z. prikazano kot dobro in uspešno, je vendarle res, da je bilo po svojem gospodarstvu slabo. D. Z. se ni pokazala ali vsaj vse veliko premalo pokazala kot zastopnica vsega slovenskega delavstva ter vse preveč kot orodje, posameznih organizacij in to ne v tem smislu, da bi dajale organizacije pobudo in smernice za delo, ampak prav v tem smislu, da je bila D. Z. molzna krava za posamezne organizacije. Skoraj pri vseh kontih D. Z. dobimo podpore organizacijam pod vsemi mogočimi naslovi, ki so za približnega poznavalca razmer očitni ne glede na to, koliko je postavk, ki niso povsem jasne in katerih nobena revizija ne bo pojasnila do vseh potankosti.

Na potnih stroških so po tem poročilu prejeli za časa svojega službovanja:

Kopač Jože	din 137.766.30
Marinček Anton	» 92.506.—
Uratnik Filip	» 99.753.—
Golmajer Jože	» 72.862.50
Štrukelj Ciril	» 11.019.—
Tavčar Ivan	» 6.658.—
Stanko Jurij	» 14.349.—
Simonič Rudolf	» 5.100.50
Wisiak Eng. (1937/38)	790.—
Sedej Al., biv. preds.	» 25.444.50

(Dalje v drugo.)

Viničarsko-delavsko zborovanje pri Kapeli (Slatina Radenci)

oziroma TABOR, dne 13. avgusta 1939 se vrši kakor smo to že objavili v zadnji številki lista, po vspredu, ki smo ga objavili v »Slovenskem delavcu« dne 15. julija 1939.

Ob 9. uri sv. maša s cerkvenim govorom, po maši pa zborovanje pri cerkvi, popoldne prijateljska zabava in srečolov (katerega čisti dobiček je do-

ločen v svrhu dograditve Viničarskega doma v Ljutomeru) — v gostilniških prostorih g. Lukovnjaka pri Kapeli.

Vabimo vse viničarje iz bližnje in daljne okolice kakor vse druge, ki si z delom svojih rok služijo vsakdanji kruh, da v prav velikem številu pridete na naš Viničarsko delavski Tabor.

Govor kardinala HLONDA na kongresu Kristusa Kralja

Na pozdravnem večeru v čast papeževemu odposlancu kardinalu Hlondu, je imel ta govor v francoščini, polščini, nemščini in italijanščini, ter ga je med burnim pozdravljanjem zaključil z naslednjimi, prekrasnimi izvajanjmi v slovenščini:

«... Predragi bratje Slovenci! Ta veličastni in spodbudni kongres ni mogel najti boljšega mesta kot tu pri vas, na tej vaši lepi in blagoslovljeni zemlji, polni sonca in vere, prelestnih barv in verskega zanosa. Saj pa je namen kongresa ta, da podkrepi in privede do zmagovitih uspehov delo, s katerim naj bi se narodi odvrnili od brezboštva in odpada od Kristusa ter se vrnili k razodeti Resnici od poganstva, ki se na novo poraja, k popolnemu krščanstvu; od materializma in laicizma k življenju po veri; od naturalizma k stvarnim nadnaravnim dobrinam, s katerimi naj bo prepojeno vsakdanje življenje; od nasilja in moralnega zatiranja k resnični svobodi vesti; od uničujočega barbarstva k napredku v krščanski omiki. Toda kje naj vsi ti sijajni in času tako primerni nameni kongresa, te nujne resolucije in sodobnosti prikladne zahteve najdejo bolj naraven in učinkovit izraz kot pri nas, na tej prijazni zemlji trdne vere, katoliških tradicij, apostolske podjetnosti in cvetočega življenja. V imenu svetega očeta vam torej prinašam očetovski pozdrav kot znamenje njegove posebne ljubezni do vas, Slovenci in Jugoslovani; najodličnejša pohvala veljaj neumornemu pokrovitelju tega veličastnega kongresa, vašemu gorečemu škofu ljubljanskemu, in vsem preodličnim in marljivim jugoslovanskim škofom, vaši odlični duhovščini, neutrudljivim in podjetnim organizacijam tega kongresa. Tudi kot Poljak in vaš slovanski brat vam čestitam k temu kraljevske-mu prazniku pred obličjem sveta. Iskreno želim, naj blagoslov teh svetih in gorečih dni preučevanj, molitve, čiščenja, svetih obhajil in zadoščanja pride na vas, predvsem na škofo in duhovščino, na vašo domovino, na Njegovo veličanstvo vašega kralja. Večni kralj vekov in narodov naj vas ohrani v miru, naj vam da prosep in blagoslovi nemoten razvoj, ki ga ustvarjate z vašimi verskimi močmi. Živel Kristus Kralj v življenju narodov! Živel Kristus Kralj v apostolstvu Cerkve! Živel Kristus Kralj v skrivnostnih podvigih vernih src! Živel Kristus Kralj, za katerim vede ali nevede hrepeni dvajseto stoletje!

Zaupniške volitve

Glasilu takozvanih »Svobodnih« strokovnih organizacij v svojih poročilih o zaupniških volitvah na vse načine zavijajo in skrivajo resnico, da njihovi uspehi le niso takšni kot jih hočemo mi naslikati, ampak njim neprijetna. Kdor bere ta njihova poročila dobi vtis, kot da ima ZZZD, katero v zadnjem času kar na kratko imenujejo Jugoras, samo 11 zaupnikov vse ostalo pa Združena opozicija.

Pa poglejmo resnici v oči: Po uradnem poročilu Delavske zbornice z dne 4. avgusta so bile po takratnih poročilih doseženi naslednji rezultati: ZZZD 210 zaupnikov, Strokovna komisija 309 zaupnikov, Jugoslovanska strokovna zveza 169, Narodna strokovna zveza 179, Zveza društev privatnih nameščencev 9, Neopredeljeni 8, neorganizirani 21, Botiči 6.

Pripominjamo, da je ZZZD število zaupnikov do zaključka lista že zvišala na 372.

Že potrjenih zaupnikov ima:

ZZD — Jugoras	50
Strokovna komisija	48
JSZ	17
NSZ	3

Gornje številke jasno kažejo kako resnično je pisanje naših nasprotnikov. Naše številke so jasne in vsak jih lahko kontrolira.

Marksisti, ki so doslej v povojnih letih pri zaupniških volitvah vedno igrali vodilno vlogo, bodo kakor izgleda letos ostali zadaj.

„Katoliška“ JSZ v „naprednih“ vrstah

Po »Gorenju« prinašamo sledeči članek:

Pred volitvami obratnih zaupnikov v Trzinu. — Zaupno pismo NSZ Trzinu delavstvu. — Kako agitirajo združeni nasprotniki.

V roke nam je prišlo pismo sledeče vsebine, naslovljeno ne na organizacijo, ampak na osebo.

Izvršilni odbor
Narodne strokovne zveze
v Ljubljani
Poštni predal 166
Telefon št. 46-18
Št. 325/39

V Ljubljani, dne 21. junija 1939.

Opazili smo, da v Trzinu in okolici narodno delavstvo in nameščenstvo spi spanje pravičnega in se pusti voditi od nasprotnih ljudi po mili volji. Ker pa je čas resen, je treba, da se tu napredna javnost, posebno napredno delavstvo in nameščenstvo zdrami in skuša povsod in pri vseh vprašanih posebno pa onih, ki se tičejo izključno delavca in nameščence, brani svoje interese. Da bo pa napredno delavstvo in nameščenstvo tega zmožno, je vse-kakor potrebno, da se združi v enoto — povezano celoto, to je organizacijo, katera bo zmožna, da bo branila interese naprednega delavstva in nameščenstva odločno in uspešno.

Mi vidimo, da se ostali delavci in nameščenci, ki so drugih naziranj, zvesto in trdno oklepajo svojih edinic in organizacij ter uspešno napredujejo pri vseh vprašanih ter vedno odločno in trdno nastopijo in se ne cepijo, kot je to pri naprednem elementu. Za to je

tudi skrajni čas, da se spregleda in stori vse, da čim preje pride do enotnega nastopa naprednega delavstva in nameščenstva in da to pokaže že sedaj, t. j. od 15. julija do 15. avgusta, ko se bodo vršile volitve obratnih zaupnikov ter se pokaže, da je treba računati tudi z narodnim življenjem.

Izvrševalni odbor Narodne strokovne zveze je prav v ta namen začel širšo akcijo in smo se dogovorili z gotovimi delavci in nameščenci, da bi začeli enotno akcijo in ponovno skušali združiti vse napredne sile. Za volitve obratnih zaupnikov, katere volijo delavci in nameščenci, pa bi bilo potrebno, da se že sedaj stori vse, da se ne bo ponovno čitalo v »Slovencu«, da so v Trzinu samo njihovi ljudje in da kontra kandidatnih list sploh ni bilo.

Zato Vas prosimo, da se odzovete našemu vabilu in skušate storiti vse, kar je v Vaši moči, da bo tudi napredno delavstvo in nameščenstvo uspešno zastopano pri volitvah obratnih zaupnikov. Vse priprave bosta zaenkrat izvršila g. Brodar France in g. Lajbaher Albert, katera Vas bosta povabila tudi na posvetovanje in razgovor, ki se bo vršil še pred nedeljo. Upamo, da se boste teh razgovorov udeležili tudi Vi. V nedeljo pa pridejo iz Ljubljane zastopnik Narodne strokovne zveze, Jugoslovanske strokovne zveze in Splošne delavske strokovne zveze in se bomo pomenili o enotnem skupnem nastopu proti zvezi združenih delavcev. Namerava se postaviti enotna kandidatna lista v vseh podjetjih.

Upamo, da boste storili, kar je v Vaši moči in da se boste udeležili teh raz-

govorov ter po svoji možnosti in ugledu pripomogli do čim večjih uspehov.

Z narodnim pozdravom
posl. podpreds.: tajnik:
za tov. dr. Bohinjca:

za tov. dr. Alujeviča:

Josip Ambrožič l. r. podpis nečitljiv.

Ta dopis pove mnogo delavstvu, nameščenstvu in tudi delodajalcem. Vedno so se družili najrazličnejši elementi, kadar je bilo treba udariti po ljudeh, ki so kulturno katoliško misleči. To pismo je dokument več, koliko je vredno katoliško prepričanje onih, ki so še pod firmo JSZ. Nam pa daje to pismo pogum, ker vidimo, da se morajo združiti vsi mogoči elementi proti nam, ako nočejo biti popolnoma poraženi. Iz vsega tega pa se kaže, da ne gre za delavske interese, ampak za politične ambicije gotovih ljudi na račun delavstva.

Delavska zbornica za kočevske rudarje

Dne 20. julija se je vršila anketa, katero je sklicala Delavska zbornica za izboljšanje položaja kočevskih rudarjev.

Na intervencijo narodnih poslancev gg. Smersu, Rigler in Mašič je sedaj generalna direkcija drž. železnic pristala na to, da zviša svoja naročila premoga pri državnih rudnikih od 900 na 1400 ton mesečno.

S tem uspehom je odpravljeno praznovanje kočevskih rudarjev in njihov dose-daj skrajno slab položaj znatno izboljšan.

Anketa o zdravniški službi

V Delavski zbornici se je dne 1. t. m. ob 8. uri zjutraj vršila anketa o zdravniški službi v delavskem socialnem zavarovanju. Na tej anketi so se predvsem obravnavale sedanje razmere v zdravniški službi pri OUZD. Ugotovilo se je mnoge nedostatke, ki izvirajo nekaj iz malomarnosti nekaterih zdravnikov, v veliki meri pa tudi iz raznih predpisov in pravilnikov. Ugotovilo se je pred vsem sledeče: Zdravniki (pogodbeni) sprejemajo med uradnimi urami OUZD bolnike člane OUZD šestokrat zelo osorno, vpijejo nad njimi, itd. Ga kar na kratko odpravijo, ne da bi ugotovili pravo bolezen. Ko pa pride dotični bolnik v privatno zdravnikovo ordinacijo, ga ta sprejme vse drugače, ga temeljito preišče in mu tudi predpiše učinkovita zdravila.

Upravičeno se postavlja zahteva, da mora zdravnik postopati pri ordinacijah za člane OUZD prav tako, kakor bi z njim postal v privatni ordinaciji. Vsaj v enem in drugem slučaju je plačan za isti denar.

Nadaljnje vprašanje je vprašanje zdravljenosti. Splošno je znano, da zdravniki OUZD predpisujejo zdravila, ki se ne dajo niti primerjati z zdravili, ki jih dajejo v privatni ordinaciji. Tako bolniki šestokrat po mesece in mesece jemljejo kaka zdravila brez uspeha toliko časa, dokler ni bolnik pri kraju in nazadnje eventualno predpisana boljša zdravila več ne pomagajo.

Cilj bolniške blagajne ni, da delojemalce člane OUZD napravi samo za nekaj časa dela zmožne, ne da bi se pristopilo k temeljitemu zdravljenju boleznih same. Na to se je mnogokrat pozabljalo in je od tega trpel škodo OUZD sam, tako na ugledu kakor tudi gnotno. Ako n. pr. nekoga muči glavobol, dobiva vedno same praške, mesto, da bi se raziskalo vzroke in glavobol temeljito odpravil. Prav tako je tudi z drugimi boleznimi. Ako gre tak bolnik k privatnemu — zdravniku pa mu ta hitro pomaga je jasno, da ljudje dobijo nezaupanje na to najvažnejšo socialno ustanovo, OUZD.

Mnogokrat se dogaja, da zdravnik delavca prizna za delanezmožnega šele potem, ko je čisto onemogel, čeprav

bi bil lahko takrat že zdrav, če bi zdravnik delavca že takrat vzel v bolniški stalež, ko je zbolel. Govorjenje o simulantih je največkrat pretirano, predvsem pri resnih boleznih, ki zahtevajo temeljitega zdravljenja.

Na anketi se je obravnavalo tudi vprašanje nove kolektivne pogodbe zdravnikov, katero je sklenil SUZOR v Zagrebu brez predhodnega konkretnega zaslišanja prizadetih. (Okrožnih uradov, Delavskih zbornic itd.)

Proti zavlačevanju sklicanja poravnainih razprav

Delavska zbornica je predložila kr. bankski upravi pritožbe glede zavlačevanja sklicanja poravnainih razprav, ki je nastalo običajno vsled kompetenčnih sporov in je predložila, da naj izda tozadevno kr. bankska uprava upravnim oblastem I. stopnje točna navodila.

Kr. bankska uprava je ugodila našemu predlogu in odredila sledeče:

»Občepravno oblastvo, v čigar območju je nastal spor med delojemalci in delodajalcem (pa naj si je to fizična oseba, ali juridična oseba, ali celo skupina fizičnih oseb ali več delodajalcev obenem), mora v vsakem slučaju in nujno uvesti poravnaini postopek radi mirne poravnave spora. Storititi mora to tudi v primeru, če bi bilo mnenja, da bi hotela izvesti poravnaino razpravo po čl. 15./II. citirane uredbe morda kr. bankska uprava — inspekcija dela. V tem poslednjem primeru pa mora prizadeto občepravno oblastvo poleg tega, da takoj nujno samo ukrene potrebno, (zlasti razpiše poravnaino razpravo), še najnujnejše poročati kraljevski bankski upravi — Inspekciji dela radi vednosti in eventualno nadaljnjih navodil ali poslovanja v lastnem delokrogu.

Kar se pa tiče krajevnih pristojnosti oblastva za poslovanje po čl. 15. citirane uredbe, je krajevno pristojno ono občepravno oblastvo, v čigar območju leži obratovališče (delavnica, tovarna, poslovalnica) ne pa morda ev-

Vse napake bo treba postopoma in temeljito odpravljati. Krivde zanje je povsod nekaj. Nekaj na zdravniških, nekaj pa tudi na strašni birokraciji, na kateri hiraajo skoraj vse naše javne ustanove.

Delavska zbornica v Ljubljani bo potem centralnega tajništva Delavskih zbornic v Beogradu pokrenila akcijo za izboljšanje zdravniške službe v našem socialnem zavarovanju. K stvari se bomo še povrnili.

izven krajev obratovališča ležeč sedež podjetja.

V kolikor bi pa nastala v kakem konkretnem slučaju morda še kakšna nejasnost vsled katere bi grozilo, da se uvedba poravnainega postopanja zavleče, mora prizadeto pol. upravno oblastvo ukreniti potrebno, da se ta nejasnost, vsled katere bi grozilo, da poravnaino postopanje radi teh ukrepov ne bo zavleklo.

Delavske knjižice

V zadevi zamenjave dosedanjih delavskih knjižic je izdala kr. bankska uprava sledeča navodila:

»V smislu čl. 9. odst. 3 pravilnika o izvrševanju uredbe z zakonsko veljavo o legitimacijah (posl. knjižicah) delavcev in nameščencev je smatrati vsa opravila, ki so potrebna pri izdajanju poslovnih knjižic, kot zelo nujna. To pospešeno poslovanje zahteva tudi okolnost, da morajo biti do konca tega leta vse do sedaj veljavne delavske knjižice zamenjane z novimi. Od 1. januarja 1940 dalje ne bo namreč nobeden delavec in nameščenec, ki ne bo imel nove poslovne knjižice, več pravilno zaposlen in se bo proti vsakemu, ki ne bo upošteval predpisov, postopalo v smislu čl. 15. uredbe.

Nadalje se opozarja, da so vsa izkazila, ki jih službojemalce potrebuje zaradi izdaje poslovnih knjižic, v smislu čl. 14 uredbe oproščena vseh državnih in samoupravnih taks in doklad.

Naša borba - naša rast

Podružnica Predoslje pri Kranju

privedi v nedeljo dne 3. septembra 1939 pod pokroviteljstvom ministra za zgradbe dr. Mihe Kreka

DELAVSKI TABOR

z blagoslovitvijo prapora podružnice ZZZD s sledečim sporedom:

1. Ob 1/4. uri sprejem g. ministra, gg. botra in botrice pred Prosvetnim domom v Predosljah.
2. Sprevod do cerkve, kjer bodo ob 14. uri litanije in blagoslovitev prapora, kateremu botrujeta g. Ivan Zabret iz Bobovka in g. Milka Zabret iz Britofa.
3. Po blagoslovitvi sprevod na taborni prostor, kjer se vrši delavsko zborovanje. Govorili bodo razni delavski govorniki, med njimi delavski poslanec g. dr. Albin Šmajd.
4. Prosta zabava z ribolovom.

Sodeluje tržiška godba.

Delavci in delavke! Prihitite na ta dan vsi v Predoslje, da pokažemo svojo delavsko zavest in strnjeno z narodom. Naše geslo je:

Bog, stan, narod!

Vljubno vabi odbor podružnice ZZZD v Predosljah.

Tabor se vrši ob vsakem vremenu. V slučaju slabega vremena bo tabor v dvorani Prosvetnega doma. Taborski znak din 1.—

Ljubljana Saturnus

Ugotavljamo, da v gori omenjeni tovarni nekateri rdečkarji še do danes ne poznajo odnosa ne upoštevajo svobodo strokovnih organizacij in si vso svobodo lastijo sami zase, s tem, da grozijo z dejanskimi napadi in z odpovedjo službe tistemu, ki jim ne plačuje mastnih prispevkov, ki jih delavka s svojo 3dinarsko plačo stvarno plačati ne more.

Naj se gori omenjeni rdečkarji tudi sami zavedajo, da je tudi potem njim odklenkalo, da bo prav kmalu prišel čas, ko bodo oni sami dejali: pristopite raje k pravi delavski organizaciji ZZZD, ne pa k teroristom in ljudsko frontaškim pokretom.

Gradbeni — Ljubljana

Na podlagi sklepa seje odbora sklicuje isti za 3. september t. l. zborovanje naše podružnice, ki se bo vršilo v prostorih Delavske zbornice in kjer se bodo pretresavali predlogi za sklepanje nove kolektivne pogodbe.

Bliža se jesen in stavbinski delavec mora že danes zreti v žalostno bodočnost posebno še, ker mu po dosedanji uredbi (§ 74) ne pripada podpore v zimskem času, ko je delavec brezposelen in podpore najbolj potreben.

Kdor se čuti prizadetega radi take uredbe in da zahteva spremembo iste, naj pride na naše zborovanje. Računati morate, da se uspehi merijo po moči in da mora sleherni delavec (stavbinec) biti v vrstah, ko zahtevamo pravice in koristi za istega.

Radi žigosanja legitimacij (zelenih izkaznic) kakor tudi radi informacij se zglasite v pisarni gradbenega delavstva ZZZD v Delavski zbornici ob sobotah, kjer so zato uradne ure od 12. do 20.

Remšnik

Čas vse ozdravi, pravi pregovor, oh da bi čas tudi vse izrasti pustil, vse kar smo sejali dobrega v vrste naših delavcev! Silno počasi gre dobra ideja in misel v rast in poglobitev! Vendar vztrajajmo! Delavci, zopet ste vabljeni na sestanek, pa vsak naj pride, odložite druge obiske, počitek in vse drugo ter pridite vsi v nedeljo, 13. avgusta v zadrugo in to popoldne ob 4. uri! Tu se hočemo prav po domače razgovoriti in se posvetovati o vseh naših zadevah! Torej vsi, iz Remšnika, Marenberga kakor tudi iz Vuhreda!

Vuhred

Veseli smo, da se je tudi pri nas začelo misliti na organizacijo delavcev in to je pokazal zadnji sestanek, da začetek je storjen! Delavci so še po večini dobri, hočejo zlasti delati in živeti, ne razkošno ali potratno, saj tega ne zmora danes ne kmet, uradnik ali posestnik, ampak primerno svojim potrebam in to hoče doseči na miren ter lep način Zveza Združenih Delavcev! Sliši se, da je ta sestanek že rodil ta uspeh, da javnost že razpravlja, kako se bodo plače primerno zboljšale ali da se deloma že!

Kranj

DOKAZ DEMAGOGIJE

Čestokrat smo že dokazali, da našim marksistom in njihovim organizacijam ni za pozitivno strokovno delo, temveč, da uganjajo v svojih strokovnih akcijah v pretežni večini samo nesramno, za delavstvo tako škodljivo demagogijo. V tej demagogiji pa so mojstri marksisti tudi v Kranju, kjer imajo delavce za nevedno rajo.

Dne 27. pret. meseca se je na zahtevo marksistične stavbinske organizacije v Kranju vršila na sreskem načelstvu poravnalna razprava. V dopisu, ki ga je ta naslovila na Inspekcijo dela v Ljubljani, navaja, da podjetnik ne plačuje po čl. 5. Stavbinske kolektivne pogodbe. Sresko načelstvo v Kranju je k razpravi povabilo tudi zastopstvo Delavske zbornice. Ob določenem času, to je ob pol 9 dopoldne pa sta bila na licu mesta samo obtoženi podjetnik, zastopnik Del. zbornice in referent sreskega načelstva. Tožitelj marksistov k razpravi ni bilo. Po polurnem čakanju se je poravnalo zastopanje pričelo in se je na podlagi dokazanih trditve g. podjetnika ugotovilo, da naši marksisti ne znajo prav tolmačiti kolektivne pogodbe. O stvari je bil napravljen tudi zapisnik.

Kako malo je marksističnim organizacijam za strokovno akcijo, dokazuje tudi dejstvo, da predno so zahtevali poravnalni postopek, niso smatrali potrebno o morebitnih po njihovem mnenju storjenih kršitvah iz kolektivne pogodbe obvestiti podjetnika samega in z njim urediti. Podjetnik, ki je prišel k razpravi, sploh ni vedel, česa je obtožen, in je šele na podlagi čitanja zapisnika s strani referenta ugotovil, kaj je obtožen.

Dotični, ki so zahtevali ta poravnalni postopek, so se sami zavedali, da ne delajo pravilno, temveč, da uganjajo nesramno agitacijsko demagogijo, zato jih tudi k razpravi ni bilo.

Kranjsko stavbinsko delavstvo je zopet za en dokaz bogatejši, da je zanj mnogo bolj prav, če čimprej s takimi demagogi obračuna in njihove vrste zapusti.

Tak način dela ne škoduje delavstvu samo v gmotnem oziru temveč mnogo škoduje na ugledu resnim strokovnim akcijam, ki jih vodijo resne strokovne organizacije.

Taki dogodki dokazujejo, da bo slovensko delavstvo primorano v borbi proti marksizmu in njihovim organizacijam nastopati z bolj radikalnimi sredstvi, če hoče, da se bo takih nepravilnih, že tolikokrat obsojenih akcij, znebil.

OBČNI ZBOR ZZZD KRANJ

13. avgusta t. l. se vrši občni zbor ZZZD v Kranju v dvorani Ljudskega doma ob 9. uri dopoldne.

Vabimo vse krščanske delavce in delavke, da se tega občnega zbora udeležijo.

Vabi ZZZD Kranj.

Ljutomer

Dne 15. avgusta po osmi sv. maši se vrši važno zborovanje viničarjev v Viničarskem domu. Obrazložil se bo novi viničarski red. Viničarji od blizu in okoliških skupin, udeležite se polnoštevno.

Črnomelj

Od 500 nas delavcev, ki gradimo progo Črnomelj — Vrbsko, nas je bilo do danes malo, ki smo čitali naš časopis »Slovenski delavec«, še manj pa da bi bili člani organizacije Zveze združenih delavcev.

Čeprav smo imeli razen par marksistov vsi tukaj zaposleni delavci (Slovenci) edino in isto željo, se nismo sporazumeli, to pa le radi tega, ker nismo videli drug drugemu v srce in drug drugemu nismo zapuili svoje skrivnosti.

Pred tednom, ko nas je obiskal zastopnik centrale, smo si šele pogledali v oči, in ugotovili, da nas je somišljenikov več kakor smo si vsak posamezno predstavljali.

Prihodnji teden bomo izvedli volitve obratnih zaupnikov delavcev pri gradnji proge. Že pri sestavi kandidatne liste smo skrbeli, da bodo zaupniki res delavci, ki so tega poklica vredni. Naloga, ki čakajo obratne zaupnike so velike, zakaj težkoče se ne bodo dale odpraviti kar čez noč; tega se zaveda delavstvo prav tako kakor kandidati sami.

Stavbinska kolektivna pogodba se grobo krši. Pri nas v Črnomlju in okolici je le malo delodajalcev gradbenih mojstrov, ki plačujejo kakor predvideva stavbinska kolektivna pogodba. Delavstvo dobro ve, da je rešitev le v organizaciji, zato se trudi iz dneva v dan, brez vse agitacije pripravljajo vedno več novih članov.

Le tako naprej, delavci, sotrpini, in uspeh je zasiguran.

Pripravljalni odbor ZZZD v Črnomlju.

Jarše

ŠE ENKRAT »BOGA NE MARAJO.«
S tem naslovom v »Delavski pravici« z dne 27. VII. t. l. pripomnimo še en podoben slučaj, ki se je zgodil pred ne dolgim časom tudi nekje drugje, kjer sta tudi ti dve organizaciji v enem podjetju JSZ in ZZZD.

Skupina ZZZD je dala na tovarniške deske razglas, vabilo za k delavski sv. maši in tudi tu se je našla roka, ki je pod tem oglasom napisala »osli«.

Tudi tu nam je dalo misliti, kdo bi bil tako proti verskim stvarim, da se tako javno izda, ker JSZ po vsem videzu ne moremo tega pripisovati, ker se vendar člani iste vestno udeležujejo vseh verskih sprevodov.

Molčali smo do zdaj, ker nismo marali opravljati, obrekovati in podtikati nikomur tega dejanja, zdaj se pa tudi mi pridružujemo mimogrede želji dopisnika »Pravice« samo s to razliko, da naj JSZ sama išče podobne krivce in jih priobči tudi lahko v tem slučaju in še marsikje, ne samo v jarški okolici, ker dopisnik sam izjavlja, da je to v interesu časti JSZ, dasi se ni v »Slovenskem delavcu« na nikogar namignilo.

Preska

Pri delu občinske ceste je delo sedaj končano, kjer je bilo na Seničici zaposlenih do 25 delavcev. Tudi delo za razširitev cerkve v Preski je za letošnje končano. Tam je bilo zaposlenih le 15 delavcev.

Vsi so pa še zaposleni na cesti Jeprca — Kranj in odpoved pri enem palirju ne drži, ker je podjetje inž. Dedek uvidelo, da bi s tem bili preveč prizadeti domačini in to največ družinski očetje. Zato je delo sedaj tako razdeljeno, da zaenkrat, dokler ni končano delo pri izkopu gramoza, še ne bodo domačini brezposelni. Seveda bodo do zime imeli zaposlitev samo pri betonu, to je nekaj čez 100, dočim vseh drugih 300 do zime ne bodo rabili.

Mislinja

Tako mogočnih ljudi, kakor je naš g. šef in njegovi zastopniki menda ni v naši ožji domovini.

21. prejšnjega meseca smo imeli volitve obratnih zaupnikov in ker je podjetje dalo s posebnim sporazumom pristanek za skrajšan volilni postopek, so se volitve vršile po kratkem volilnem postopku. Med drugimi je bil izvoljen za zaupnika tudi Prevolnik Anton podpredsednik naše podružnice. Naslednjega dne pa je dobil 14 dnevno odpoved in je tako 5. t. m. seveda nehal z delom. Intervencija obratnih zaupnikov radi tega odpusta je bila brezuspešna. Pa ne samo to, temu se ne čudimo, čudimo pa se, da so ljudje, ki se držijo in tudi dejansko bi morali biti inteligentni in kulturni, da isti smatrajo delavca še za veliko manj vrednega kakor pa dejansko je. Na vprašanje jeli pripravljen prekriti odpoved, se je g. dr. Perger odrezal, »to pri meni ni nikakršna beseda.«

Ravnatelj g. Vestenik pa se je celo raztogotil in kričal nad zaupniki kakor slab gospodar nad svojim pastirjem. Radi nedostojnega obnašanja gozdnega upravitelja g. Jaša napram odpuščenemu obratnemu zaupniku pa se bo moral isti zagovarjati pred sodiščem, kar bomo podrobneje še poročali in dokazali da prihaja čas »volk v ovčji obleki«.

Res se drži g. Jaš kot inteligenčen in kulturni človek in njegovega očeta spoštujemo mi in širša okolica, kot res socialnega in v današnjih razmerah enega izmed dobrih delodajalcev. Zato smo sodili, da bo njegov sin vsaj delno tak kakor je njegov oče, kar pa se je pokazalo, da je tak le po rodbinskem imenu. Pregovor, da ne pade jabolko daleč od drevesa, v tem primeru ne drži.

V soboto 5. t. m. je prišel v Misljino zastopnik Delavske zbornice in dozakoval podjetju, da je z dopustom obratnega zaupnika kršilo zapisnik sporazuma sklenjenega ob času likvidacije stavke in da je to protizakonito, kar citira § 119 o. z. Podjetje pa ga je zavrnilo na kratko »jaz sem naredil po svoje, pa naj bo prav ali ne.« Saj ni tukaj gospodar Delavska zbornica in da se zato tudi ne pustijo od nje diktirati. Ko ga je opozoril na posledice, je g. ravnatelj kratko odgovoril »mi smo pripravljani na vse«.

Delavstvo je isto kot je bilo in če si je moglo s 5 tedenskimi štrajkom priboriti 15 p na uro zvišanje plač, danes nestrno čaka druge poravnalne razprave, da bo tako moglo s poslednjim orožjem priboriti si pravice, katere nam po zakonu pripadajo.

Svet v frontah

GDANSK

Napetost okoli Gdanska je na zunaj nekoliko pojenjala, ali prevladuje vtis, da je mir samo na površini, med tem ko v globini ni prav nič bolje in se tamkaj nekaj pripravlja, kar zna v kratkem spet razburiti Evropo. Poljska ima pod orožjem milijon vojakov. Nemčija jih ima 2 milijona. Angleški generali so obiskali Poljsko in dokončno prinesli denar za oborožitev. V angleškem parlamentu zaporedno izjavljajo ministri, da je Anglija trdno odločena pomagati Poljski, ako bi Poljska smatrala, da je v nevarnosti od katerekoli strani. Med tem pa traja v Gdanku samem vrvenje in trenje naprej in na gdansko-poljski meji se vrstijo dogodki, ki napetosti nikakor ne blažijo.

POLJSKA

Poljski maršal Rydz-Smigly je imel v Krakovu govor, v katerem je med drugim dejal: Proti sili obstoja samo en odgovor: prav tako sila in moč. Mi cenimo mir, cenimo ga kakor drugi narodi, toda ni je sile na svetu, ki bi nas mogla prepričati, da obstoja za nekatere pravica »vzeti«, za druge pa »dati«. Govoreč o Gdanku je maršal Rydz-Smigly dejal: Gdansk predstavljaja pljuča naše gospodarske organizacije. Poljska je zavzela svoje končnoveljavno stališče, tako da v tem oziru ni nobenega dvoma več. Naj nihče ne misli, da nam naše rodoljubje nalaga manjše dolžnosti kakor ljubezen do domovine. »Maršal Pilsudski je svoje besede podčrtal s stisnjeno pestjo.« Njegov govor so pozdravili navzočni z dolgotrajnim aplavzom, ki še večkrat ponavlja. »Prisežemo svečano v moč večne Poljske!« je dejal na koncu maršal Rydz-Smigly, »prisežimo, da se bomo v vojni borili do zmage in da bomo v miru zedinili vse svoje sile v delu in sodelovanju.«

ANGLIJA - FRANCIJA - RUSIJA

Pogajanja z Rusijo so stopila v novo razvojno dobo. Naenkrat sta se Anglija in Francija odločili, da pošljeta v Moskvo mogočna vojaška odposlanstva, ki se bodo s sovjetskim generalnim štabom posvetovala o načinu sodelovanja vseh zavezniških oboroženih sil, ako bi do zveze prišlo in bi bile ali Francija ali Anglija ali Rusija napadene posredno ali neposredno. Politična pogajanja trajajo že 4 polne mesece in niso prišla do uspešnega zaključka. Toda dejstvo, da stopijo sedaj na plan že generali, smemo tako razlagati, da je soglasje v političnih vprašanjih trozveze v glavnem že doseženo, kajti sicer bi si generalni štabi pod nobenim pogojem ne izmenjavali vojaških tajnosti.

ŠPANIJA

Pravilnik falangistov so spremenili radi potreb, ki so nastale po končani državljanski vojni. General Franco bo poveljnik falangistov. Politični odbor falangistov se od zdaj sestoji iz predsednika, podpredsednika in članov, pripadajo pa mu dalje kot stalni člani voditelji sledečih nacionalnih služb: zunanji posli, narodna prosveta, časopisje, žensko gibanje, sindikati in mladinske organizacije. Število članov nacionalnega sveta in političnega odbora imenuje general Franco.

NIZOZEMSKA

Princesa Julijana je rodila hčerko. Srečni dogodek so razglasili z 51 topovskimi strelji. V vseh mestih in vaseh bodo v proslavo veselega dogodka priredili večdnevne slovesnosti.

POVSOD MANEVRI

V severni Italiji so se vršile velike vojaške vaje, ki bi naj dokazale udarno moč italijanske armade in da bi bil vsak poizkus vdora iz Francije čez Alpe brezuspešen. Z potekom manevrov so italijanski in nemški krogi zelo zadovoljni.

Tudi nemška armada ima velike vojaške vaje ob zapadni meji, v Ameriki pa Združene države.

NA DALJNEM VZHODU

Na Daljnem vzhodu se je Anglija sicer morala nekoliko pred Japonci umakniti, ker je položaj v Evropi tako resen, da ne sme riskirati velikega prepira z Japonko na Daljnem vzhodu, vendar pa svoje dosežanje politike do Kitajske v ničemer ne spreminja.

Japonska zato ponovno pritiska na Anglijo in grozi, da bo z Nemčijo in Italijo sklenila vojaško zvezo. Japonci so tudi postrlili blokado britanske koncesije v Tencinu, kjer se dogajajo veliki protiangliški izgrede. Poleg tega ogrožajo Japonci še angleško kolonijo Hongkong in name ravajo v septembru ustoličiti novo, sebi podvrženo kitajsko vlado s sedežem v Kantonu.

JAPONCI - SOVJETI

Na mandžurski meji trajajo borbe med Japonci in Sovjeti še vedno dalje in govorijo, da se znajo v bližnji bodočnosti še bolj razvneti.

Ustanovni občni zbor ZZD v Trbovljah

V nedeljo 6. 8. t. l. se je vršil v polni in zelo lepo okrašeni novi dvorani Društvenega doma ustanovni občni zbor ZZD. V imenu pripravljalnega odbora je vodil občni zbor tov. Jesih, ki je takoj ob početku predlagal in prečital pozdravne brzojavke predsedniku vlade Cvetkoviču, predsedniku senata dr. Korošcu, ministru dr. Kreku in banu dr. Natlačenu, kar je bilo z velikim navdušenjem sprejeto.

Zatem je povdaril, v kako važnem trenutku se nahajamo v Trbovljah ravno danes, ko na enem koncu naše doline skušajo bučno proslavljati marksisti s pomočjo ljudske fronte dobo, katera za nje ni nič kaj slavna. Kajti marksizem in liberalizem sta se preživela, zato sta se danes znašla skupaj, da si kot za slovo podasta roke za njih žalostno preteklost.

Mi pa sledimo duhu časa, vsled katerega smo se danes zbrali, da ustanovimo novo delavsko organizacijo, katera si je zadala za svoj cilj združitev vseh delovnih slojev v močni skupni delavski stanovski organizaciji, ker smo prepričani, da le potom skupne stanovske organizacije je edino možna rešitev za izboljšanje socialnih potreb delovnih stanov.

Zatem je prečital tov. Dolar Jože prava in oblastno odobrenje. Programatičen govor je razvil č. g. katehet Zmavc, kateri je častital in člane bodril k delavski skupnosti in jim želel čim večjega uspeha; za svoj govor je želel s strani članstva toplo zahvalo.

Sledile so volitve odbora; soglasno so bili izvoljeni na predlog tov. Zoreta sledeči: Za predsednika Jesih Adolf, za podpredsednika Prašnikar Matija, za tajnika Dolar Jože, za blagajnika Dolar Anton, namestnik tajnika Plevnik Maks, namestnik blagajnika Medvešek Ivan. Odborniki: Kunstelj Ferdo, Hočevar Anton in Grum Alojzij in nadzorstvo: Zore Leopold in Železnik Štefan. Poleg teh se je izvolil močen kader zaupnikov, ki so razdeljeni po raznih obratih.

Pri slučajnostih se je razvila živahna debata o postopni izgraditvi organizacije v močno narodno-delavsko-stanovsko trdnjavo.

H koncu občnega zbora je navdušeno bodril člane tov. Prašnikar, da naj v borbi za slovenskega delavca vztrajajo v kljub vsem malenkostnim napadom, kateri se bodo pojavili od leve in desne. Mi sprejemamo vsak boj, ker smo si svesti svoje zmage.

Nato je tov. predsednik občni zbor zaključil in se zahvalil za obilno udeležbo in pažnjo, s katero so spremljali potek zbora.

Marija Snežna

V nedeljo dne 20. avg. se vrši ustanovni sestanek viničarjev po rani službi božji v prostorih šole. Govori zastopnik zveze tov. Košnik in Ljutomera. Viničarji, udeležite se.

Mariborski viničarji

V nedeljo dne 6. avgusta se je vršilo veliko zborovanje viničarjev na severni meji na Plaču, na katerem je tov. Košnik Joža obrazložil novo uredbo viničarskega reda. S tem se je nekoliko pomirilo razburjenje viničarjev, ki je nastalo vsled kampanje, ki jo vodi Kmetijska podružnica s predsednikom g. dr. Slavkom Kovačičem proti novi uredbi vin. reda in nje pravne veljavnosti, vsled česar je bilo v Mariborski okolici odpovedano čez tristo viničarjem, kar je proti določilom, ki jih predvideva nova uredba v § 44, ki je v veljavi od dne 19. julija t. l. Isti dan se je vršilo zborovanje viničarjev v Limbušu. Ta okraj je po nesocijalnosti tamošnjih vinogradnikov še slabši. Nekateri vinogradniki so od vzeli viničarjem ne samo službo, ampak tudi delo in vse materialne prejemke, začela zaračunavati pijačo itd. Ker se v Mariborski okolici dogajajo take brezprimerne stvari in se po nepotrebnem razburja in bega uboge viničarje, se opozarja vse prizadete viničarje, da se osebno zglasijo v dneih od 16. avgusta zjutraj do 19. avgusta zvečer na tajništvo ZZD v Delavski zbornici v Mariboru, Sodna ulica, kjer bo uradoval vsak dan zjutraj od 9. in zvečer od 6. ure strokovni tajnik tov. Košnik Joža in Ljutomera. Tem nerednostim treba narediti konec. Če se nekemu od strani nesocijalnih vinogradnikov zahoče borbe, jo mi sprejmemo, ter bomo storili vse, da se viničarjem krivice popravijo in se odpovedi viničarskih služb prekličejo. Zato še ponovno vabimo, da pridete v določene dneih vsi na tajništvo.

VINIČARSKO DELAVSKO ZBOROVANJE V MARIBORU

V nedeljo dne 20. avgusta t. l. se vrši v dvorani Zadržne gospodarske zveze na Aleksandrovi cesti ob 1/2 10 uri predpol-

dne zborovanje viničarjev in delavcev organiziranih v ZZD. Poleg drugih govornikov bo poseben referat o novi uredbi viničarskega reda. Važno za vsakega viničarja je, da se tega prepotrebnega zborovanja sigurno udeleži, da bo vedel, kake so njegove pravice in dolžnosti po novi uredbi. Posnemajte tov. viničarji zgrad naših tovarišev viničarjev iz severne meje, ki so si naročili poseben avtobus, da se pripeljejo na zborovanje. Vabi načelstvo S. Z. V.

Viničarji ne dajte se plašiti!

Iz osebnih, pismenih in časopisnih poročil izvemo, da so nekateri gg. vinogradniki začeli oster boj proti novi uredbi viničarskega reda. Obenem pa nam viničarji poročajo, da njim vinogradniki in njih nameščenici (gotovi namreč) govori-jo in plašijo, da bodo z novim viničarskim redom še na slabšem kakor do sedaj. In tako govorijo največ eni in isti. Mi pa ne moremo sedaj razumeti, kako bi bilo mogoče, da če je nova uredba za viničarje res slabša, zakaj oni potem protestirajo. Gotovo zato, ker sodijo, da so nekaj zgubili. Torej ako so oni nekaj zgubili, so tisto gotovo na drugi strani njih delavci-viničarji pridobili. Drugače si mi ne vemo takega govorjenja in ravnanja tolmačiti. Značilno pa je pri protestiranju gotovih vinogradnikov dejstvo, da najbolj kričijo taki vinogradniki, ki bodo po svojih gospodarskih zmožnostih še najlažje primaknili po nekaj dinarjev plače viničarjem, ko so doslej res v mnogih slučajih dajali le miloščino ne pa pravične mezde, s katero bi njih viničarji mogli bolj človeško živeti s svojimi družinami. V uredbi določene mezde, še dejanski daleč ne odgovarjajo eksistenčnemu minimumu, toda z ozirom

na točasni gospodarski položaj vinogradništva smo se morali s takimi mezdami zadovoljiti, ker sicer umevamo: »kjer ni, še smrt ne dobi«.

Boljši in socialnejši vinogradniki so že dosedaj vsaj toliko dajali svojim viničarjem kolikor to predpisuje nova uredba, redki še celo več. Določila nove uredbe bodo prizadela le samo one vinogradnike, ki so nudili svojim viničarjem skoraj samo le delo, ne pa tudi primerne plačila, bodisi v gotovini ali naturalijah.

Pa saj nismo zahtevali mi viničarji izboljšanja službenih pogojev, radi dobrih vinogradnikov, kakor ne vinogradniki že več let spremembe viničarskega reda radi dobrih viničarjev, ampak radi slabih vinogradnikov in viničarjev. Čemu torej sedaj vaši protesti, ko vendar že sami veste, da največ po vaših »zaslugah« ne bo vsaj polovica viničarjev, ampak radi slabih vinogradnikov in viničarjev. Čemu torej sedaj vaši protesti, ko vendar že sami veste, da največ po vaših »zaslugah« ne bo vsaj polovica viničarjev, ampak radi slabih vinogradnikov in viničarjev. Čemu torej sedaj vaši protesti, ko vendar že sami veste, da največ po vaših »zaslugah« ne bo vsaj polovica viničarjev, ampak radi slabih vinogradnikov in viničarjev.

Tovariše viničarje pa ob tej priliki resno opozarjamo, da naj bodo v vseh primerih v svojih službah pošten, pri delu vestni, v obnašanju do gospodarjev ali njihovih nameščenecov pa vsikdar dostojni, v zahtevah po svojih zakonitih in naravnih pravicah pa neuklonljivi in neustrašeni.

Medsebojno bodite vsikdar složni, bodite redni člani svoje stanovske organizacije Stokovne zveze viničarjev, ki ima sedež v Ljutomeru, v dvomih in sporih se vsikdar obrnite k nji po nasvete. Kdor še ni organiziran, naj pristopi v organizacijo, ker tega mu nikdo ne more in ne sme braniti, ker imamo zato pravico po zakonu. Zavedajte se vsi tovariši, da je v slogi in po strumni organizaciji zavednih delavcev naša moč, da na nam brez tega prvega in drugega ne bo takorekoč nič pomagalo še toliko najboljših zakonov in uredb.

Tobačnim delavcem zvišanje pokojnin

Od Uprave Drž. monopola smo dobili računski zaključek penzijskega fonda od 1. aprila 1936 do 31. marca 1939, katerega priobčujemo zato, da bode delavstvo vedelo, kaj in kako je z premoženjem penzijskega fonda.

Dohodki in izdatki od 1. aprila 1936 do 31. marca 1937.

Prejemki	Izdatki
1. vloga Države 20,000.000.— Din	1. Povračilo plač. prispevkov (čl. 29) o penzijah za čas od 1. IV. 36 do 31. III. 37. 2.438.40 Din
2. od 1. IV. 36 do 31. III. 37, plačali člani fonda redno 1,881.972.— »	2. Honorar zdravnikom za pregled del. (čl. 14.) od 1. IV. 36. do 31. III. 37. 6.010.— »
naknadno 64.449.80 »	Saldo na dan 31. III. 37. 24,229.631.29 »
denarne kazni 637.66 »	
3. Prispevek uprave D. M. redni 1,881.972.— «	
nakladno 46.449.80 »	
4. Prenos gotovine iz fonda za pomoč del. 155.757.95 »	
5. Obresti fonda od 1. IV. 36 do 31. III. 37. 224.804.48 »	
24,238.079.69 Din	24,238.079.69 Din

Stanje članov penzijskega fonda na dan 31. marca 1937 je bilo 2713.

Dohodki in izdatki od 1. aprila 1937 do 31. marca 1938.

Prejemki	Izdatki
1. Prenos iz prejšnjega leta 24,229.631.29 Din	1. Povračilo plač. prisp. (čl. 29.) prav. o za čas od 1. IV. 37. do 31. III. 38. 2,534.40 Din
2. Od 1. IV. 37. do 31. III. 38 plačali člani fonda redno 1,738.349.04 »	2. Honorar zdravnikom za pregled del. (čl. 14.) od 1. IV. 37. do 31. III. 38. 8.382.— »
naknadno 89.028.28 »	3. Pokojnine vpok. članom od 1. IV. 37. do 31. III. 38. 572.957.40 »
denarne kazni 1.433.71 »	Saldo na dan 31. III. 1938. 28,246.099.18 »
3. Prispevek Uprave D. M. redni 1,738.349.04 »	
naknadno 98.028.28 »	
4. Prenos gotovine iz fonda za pomoč del. 1.972.— »	
5. Obresti fonda od 1. IV. 37. do 31. III. 38. 942.181.34.— »	
28,829.972.98.— Din	28,829.972.98 Din

Stanje članov penzijskega fonda na dan 31. marca 1938 je bilo 2.650.

Dohodki in izdatki od 1. aprila 38. do 31. marca 39.

Prejemki	Izdatki
4. Prenos gotovine iz prejšnjega leta 28,246.099.18 »	1. Povračilo plač. prisp. (čl. 29.) prav. o penz. za čas od 1. IV. 38. do 31. III. 39. 1.941.— Din
2. Od 1. IV. 38. do 31. III. 39. plačali člani fonda — redni 1,776.115.49 »	2. Honorar zdravnikom za pregled del. (čl. 14.) od 1. IV. 38. do 31. III. 39. 8.302.71 »
naknadno 199.238.50 »	3. Pokojnine vpokojenim članom od 1. IV. 38. do 31. III. 39. 1,544.901.77 »
Denarne kazni 2.583.72 »	4. Pogrebne od 1. IV. 38. do 31. III. 39. 2.352.— »
Razno 547.50 »	Saldo na dan 31. III. 1939. 31,735.180.99 »
3. Prispevek U. D. M. redni 1,766.115.49 »	
naknadno 199.238.50 »	
4. Prenos gotovine iz fonda za pom. del. 2.114.30 »	
5. Obresti fonda od 1. IV. 38. do 31. III. 39. 1,108.100.79 »	
33,310.153.47 Din	33,310.153.47 Din

Stanje članov penzijskega fonda na dan 31. marca 1939. je bilo 2.678.

Sedaj delavstvo na teh rač. zaključkih penzijskega fonda jasno vidi, kako je denarno stanje in da je že zadnji čas, da se pokojnine zvišajo odgovarjajočemu odstotku (90%) sedanjih plač, kakor je to naša delegacija na anketi del. zbornic v Belgradu dne 15. in 16. julija zahtevala. Bojazen, da bi se fond zmanjšal, kakor so se nekateri bali, je s tem odstranjena.

Pestre novice

NOV KOVANI DENAR DOBIMO

Po odloku, ki ga je izdal finančni minister 31. preteklega meseca, se bo 16. avgusta 1939 začel spuščati v promet nov kovani denar, in sicer srebrni kovanci po 50 in 20 din ter kovanci po 2 din in po 0.50 din iz mešanice aluminija in bronca. Za ta nov denar se javnost zanima predvsem iz čisto praktičnega stališča. V obtoku se namreč zadnje čase čuti pomanjkanje kovanega denarja, predvsem kovancev manjše vrednosti, ki je neobhodno potreben vsakemu gospodarstvu.

SPORAZUM

O sporazumu, ki ga vsi narodi države pričakujejo s čim dalje večjo nestrpnostjo, vemo iz ust samega ministrskega predsednika Cvetkoviča samo to, da utegne biti gotov že pred jesenjo. Nobene uradne izjave pa nimamo o tem, kakšen bo ta sporazum, kar seveda ljudi prav tako zanima, kakor prvo vprašanje. Na sestanku JRZ v Splitu je minister dr. Miha Krek v svojem govoru izjavil, da razgovori za sporazum med Srbi in Hrvati potekajo v najboljšem obojestranskem razpoloženju, ki popolnoma opravičuje upanje, da se bo to največje in najbolj pereče notranje vprašanje naše države rešilo čimprej. Do konca pa vprašanje še ni rešeno, ker je zelo obsežno in zapleteno. Na vsak način stoji, da vladajoča stranka oziroma režim z vsemi svojimi silami dela na to, da bi l. 1941 mogel mladi kralj prevzeti vodstvo države, ki mora do takrat biti močna po popolni medsebojni slogi vseh državljanov.

700 LETNICA MINORITSKEGA SAMOSTANA V PTUJU

Minoritski samostan v Ptujju je proslavil 700 letnico svoje ustanovitve. Proslavo so se udeležili številni odličniki ter je na njej govoril podpredsednik senata g. Mihelčič in urednik »Slovenca« g. Terseglav.

LETALSKE TEKME V LJUBLJANI

V prisotnosti predsednika vlade g. Dragiša Cvetkoviča, ministra Rajakoviča in Kulenoviča, bana dr. Marka Natlačena, župana dr. Jure Adlešiča in drugih odličnikov so se vršile v nedeljo v Ljubljani letalske tekme.

Prvo nagrado in pokal Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla je dobil zagrebški oblastni Aeroklub in sicer pilot Leteny, ki je letel z letalom »Ussmoth«. Progo, dolgo 1621 km, je preletel v 9 urah, 47 minut in 30 sekund. Tako je pokal pripadel Zagrebčanom in njih naloga je, da drugo leto organizirajo tekme v Zagrebu. Drugo nagrado je dobilo šolsko letalo, ki ga je pilotiral pilot Simič iz Belgrada, tretjo nagrado turistično letalo »Fizir«, ki ga je pilotiral pilot Bojevič. Sledi mu Ljubljana Perdan. Kot turistično letalo v točnosti je bilo najboljšje letalo znamke »Sim 10« iz Zagreba, ki ga je pilotiral Anastasijević. Po ekonomiji med šolskimi letali pa je bilo najboljšje letalo oblastnega odbora Zagreb.

MARIBORSKI TEDEN

V nedeljo je bila slovesna otvoritev mariborskega tedna. Na programu tedna je cela vrsta prireditev. Prva so bila tekovanja jadrskih letalcev iz vse države, za katera je pripravljenih 30 jadrcev z 20 letali. Na Tezmem, kjer se tekovanja vrše, je izredno živahno, letalo za letalom se dviga v zrak, vsako vleče za seboj na vrvi jadrsko letalo, ki se v večji višini odklopi ter potem samo kroži v zraku. Včasih se suče na ta način po pet in še več mogočnih ptičev brezglasno nad mestom kakor ogromni orli. Dravski veslači so priredili krasno regato z razsvetljenimi čolni in velike veslaške tekme, pri katerih so sodelovale male eno- in dvosedne sandoline ter šesteroveselni »dravski pirati«. Prireditev se je vršila v izvedbi Studenskega športnega kluba na progji Mariborski otok — Male Benetke, kjer je bil cilj. Višek vsega pa je letos vseka-kor krasen festival slovenskih narodnih običajev in plesov, katerega si je v nedeljo ogledalo 15.000 ljudi.

Murska Sobota

Viničarskega tabora pri Kapeli se bo naša podružnica ZZD udeležila korporativno. Iz M. Sobote gremo zjutraj ob 7. uri z avtobusom. Zbirališče je pri tovarišu Ratdajču, kateri sprejema tudi prijave za avtobus.

Prekmursko akademsko društvo »Zavednost« je imelo 3 dnevni tečaj, na katerem so tečajniki razpravljali tudi o našem izseljeniškem vprašanju. Vsi so se izrekli proti izseljevanju, katero prinaša škodo našemu narodu. Hvaležni smo naši akademski mladini, da se zanima tudi za ta problem, ker je gotovo, da bo rešitev tega vprašanja v bodočnosti padla na nje-na ramena.